Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2002-10-09

Dnr: 5112-02099-2002

Enl sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Dovrasjödalen i Hallsbergs och Askersunds kommuner

BESLUT

Det område som utgörs av fastigheterna Skrubby 1:1 och Dovra 1:4 samt del av fastigheten Skrubby 1:3 i Viby socken i Hallsbergs och Askersunds kommuner, och som framgår av bifogat utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas. Definitiv gräns för den norra delen av reservatet fastläggs i kommande lantmäteriförrättning. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) området i sin helhet som naturreservat.

Bilagor:
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Sändlista

Naturreservatets namn skall vara Dovrasjödalen.

I samband med beslutet upphävs länsstyrelsens tidigare beslut från 1976-06-18 dnr 11.1211-763-75 samt från 1983-06-22 dnr 11.1211-70-83.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om förvaltningen skall gälla beträffande området.

Föreskrifter

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. medföra ej kopplad hund

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09 Dnr: 5112-02099-2002

3. störa djurlivet, bedriva insamling av insekter
4. plocka blommor, lavar eller vedlevande svampar eller på annat sätt riskera att skada växtligheten. Bär och matsvamp får dock plockas
5. göra ristningar på torrträd eller bark eller att skada liggande trädstammar
6. göra upp eld annat än på särskilt iordningställd eldplats och med där anvisad ved.
7. tälta
8. framföra motordrivet fordon, cykla eller rida
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning
10. sätta upp orienteringskontroller eller anordna snitslade spår

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen ej heller för åtgärder föranledda av i beslutet godkänd skötselplan.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Motiv till ovanstående föreskrifter

1. Åverkan å markytan kan skada marktopografi, flora och fornlämningar.
2. Hundar kan störa faunan.
3. Ett av målen med reservatet är att skydda dess fauna och denna bör då givetvis ej avsiktligt störas. Insamling av insekter eller andra vertebrater kan motverka detta mål.
4. Ett av målen för reservatet är att långsiktigt skydda floran. Reservatet är ett av länets mest besökta och det potentiella plockningstrycket därför mycket högre än i annan allemansrättsligt tillgänglig natur i länet. För att skydda floran och dessutom ge möjlighet för kommande besökare att uppleva icke skövlad natur är denna föreskrift lämplig.
5. Den döda veden är viktigt substrat för vednedbrytare i fauna och flora och skall ej skadas. Ristningar förtar dessutom naturupplevelsen för många besökare.
6. Den döda veden i området är utvecklingssubstrat för den sällsynta skalbaggsfauna som reservatet tillkommit för att skydda. Om eldning tillåtits i reservatet kunde denna resurs lätt ha utarmats. Risk finns också för skogsbrand

7. Tältning skulle innebära skador på naturmiljön och medföra nedskräpning, krav på toaletter mm.
8. Föreskriften har tillkommit för att undvika skador på leder och andra anläggningar samt för att erbjuda en tyst och rofylld vildmarksupplevelse för besökarna.
9. Onödig skyltning i området förtar upplevelsevärdena i området
10. En stigslinga har anlagts i området för att kanalisera besökarna och minska skadorna av besökstrycket. Ytterligare snitslingar i området skulle förvirra för besökare och dessutom förta en del av naturprägeln.

Inskränkning av och intrång i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag annat än i samband med områdets skötsel
3. anlägga väg eller stig
4. dra fram mark- eller luftledning.
5. uppföra byggnad eller annan anläggning
6. utföra någon form av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort levande eller döda träd eller träddelar
7. plantera in främmande arter av fisk eller andra vattendjur
8. behandla vattnen med Rotenon eller annat ämne med motsvarande verkan.
9. gödsla mark och vatten.

Förbuden enligt punkterna:

3, 5 och 6 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig och andra anläggningar eller av andra åtgärder som framgår av fastställd skötselplan.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Förvaltning

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta skogsvegetationen i huvudsak få utvecklas fritt mot naturskog. Lokal styrning av vegetationen skall dock ske i enlighet med fastställd skötselplan

2. Länsstyrelsen beslutar om vad som skall gälla om vården av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2002-02-13

3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522)

4. Förvaltare är Stiftelsen för fritidsområden i Örebro län

Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett välfrekventerat område med vildmarksartad sprickdalsnatur och med rik biologisk mångfald. Reservatet skall ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta intervaller. Syftet är ävenledes att utan att negativt påverka naturvärdena ge allmänheten möjlighet att uppleva områdets vildmarksnatur.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

35 ha av dalgångens kärnområde skyddades som naturreservat redan 1976 och år 1983 utvidgades reservatet med ytterligare 17 ha.

År 1998 inventerades det dåvarande reservatet med syfte att få underlag för en revidering av skötselplan med hänsyn till de värderingar som idag råder inom skogsskyddet. Inventeringen skedde med bidrag från Hopajola. I samband med detta inventerades även de närmaste omgivningarna och som en följd av detta upptogs diskussioner mellan Stiftelsen för fritidsområden i Örebro län och berörd markägare om köp av ett 14,8 ha stort, till reservatet i norr angränsande område, för att ingå i ett utvidgat naturreservat.

Med anledning av ursprungsbeslutens otidsenliga utformning bedömde länsstyrelsen att ett nytt beslut omfattande hela området ur allmän synpunkt var bäst. Även skötselplanen har ändrats för att bättre passa dagens syn på skyddet av biologisk mångfald i skogslandskapet.

Det ursprungliga reservatet är av Regeringen föreslaget ingå i EU-s Natura 2000 nätverk.

Beskrivning av området

Området utgörs av en markant, trång och djup sprickdal, som ligger i nord-sydlig riktning och vinkelrätt mot den förkastningsbrant som avgränsar Närkeslätten söderut.

I botten på sprickdalen ligger Dovra sjöar, vilka är källsjöar till Nyköpingsån. Sjöarna ingår i ett långsiktigt kalkningsprojekt syftande till att motverka försurningseffekter.

Bergskrönen intas av hällmarksbarrskogar med förekomst av mycket gamla tallar. Nere i dalgången dominerar 120 årig barrblandskog. Ett mindre parti med rik hasselförekomst finns även.

Floran påverkas delvis av en diabasförekomst som medför inslag av en mer kalkälskande flora. Här växer bl a vårärt, gullviva, blåsippa, smörbollar, trolldruva och underviol.

I fågellivet märks särskilt förekomsten av nötkråka.

Reservatets benämning: Naturreservatet Dovrasjödalen

Reservatsnummer: 18 02 032

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09 Dnr: 5112-02099-2002

Kommun: Askersund och Hallsberg

Församling: Snavlunda och Viby

Fastigheter: Skrubby 3:1, Dovra 1:4 samt del av Skrubby 1:3

Areal: 66,8 ha varav 11,2 ha vatten

Fornlämningar: I områdets nordöstra del ligger en fornborg, fornlämning nr 243 i Viby socken.

Markägarkategori: Stiftelsen för fritidsområden i Örebro län

Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget 10 km SV om Hallsberg. Från länsväg 529 vid Östansjö leder enskild bilväg via Tystinge till särskild parkeringsplats c:a 1 km från reservatet. Mellan parkeringsplatsen och reservatet finns endast stig och enkel traktorväg. X 6543500Y 1451400

Förvaltare: Stiftelsen för fritidsområden i Örebro län

Natura 2000: Reservatet är av Regeringen föreslaget ingå i EU-s nätverk av skyddade naturområden med objektnamn Dovrasjödalen SE 0240051

Arealer i EU-s naturtypsschema: 20 % av Natura 2000-området utgörs av västlig taiga (kod 9010), 20 % av dystrofa sjöar och småvatten (kod 3160), 1 % av alluviala lövskogar som tidvis är översvämmade (kod 91E0) och 4 % av klippvegetation på silikatrika bergsluttningar (8220)

MOTIV FÖR BESLUTET

Dovrasjödalen utgörs av ett välbesökt, vildmarkspräglat sprickdalslandskap med rik biologisk mångfald. Området är av regeringen föreslaget ingå i EU-s nät av naturskyddade områden Natura 2000. Skyddet av området utgör ett led i länsstyrelsens uppdrag från regering och riksdag att verka för ett långsiktigt bevarande av den biologiska mångfalden i skogslandskapet genom bildandet av skogliga naturreservat för fri utveckling.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver omfattande skydd för att bevaras. Detta skydd kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte sådana egenskaper att det

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09

Dnr: 5112-02099-2002

motiverar ett skydd som nationalpark. Området bör därför avsättas som naturreservat.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gerd Engman jämte ledamöterna Sören Gunnarsson, Annica Eriksson, Mats Sjöström, Margaretha Karlsson, Erik Johansson, Sonja Cederlöf, Karl-Erik Persson, Lennart Eliasson, Bo Rudolfsson, Helena Vilhelmsson, Håkan Blomberg, Bo Trygg och Lars Axel Nordell.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även programchefen Magnus Eklund, länsfiskekonsulenten Martin Engström, antikvarien Anders Kritz, länsjuristen Per Undén samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Gerd Engman

Sture Marklund

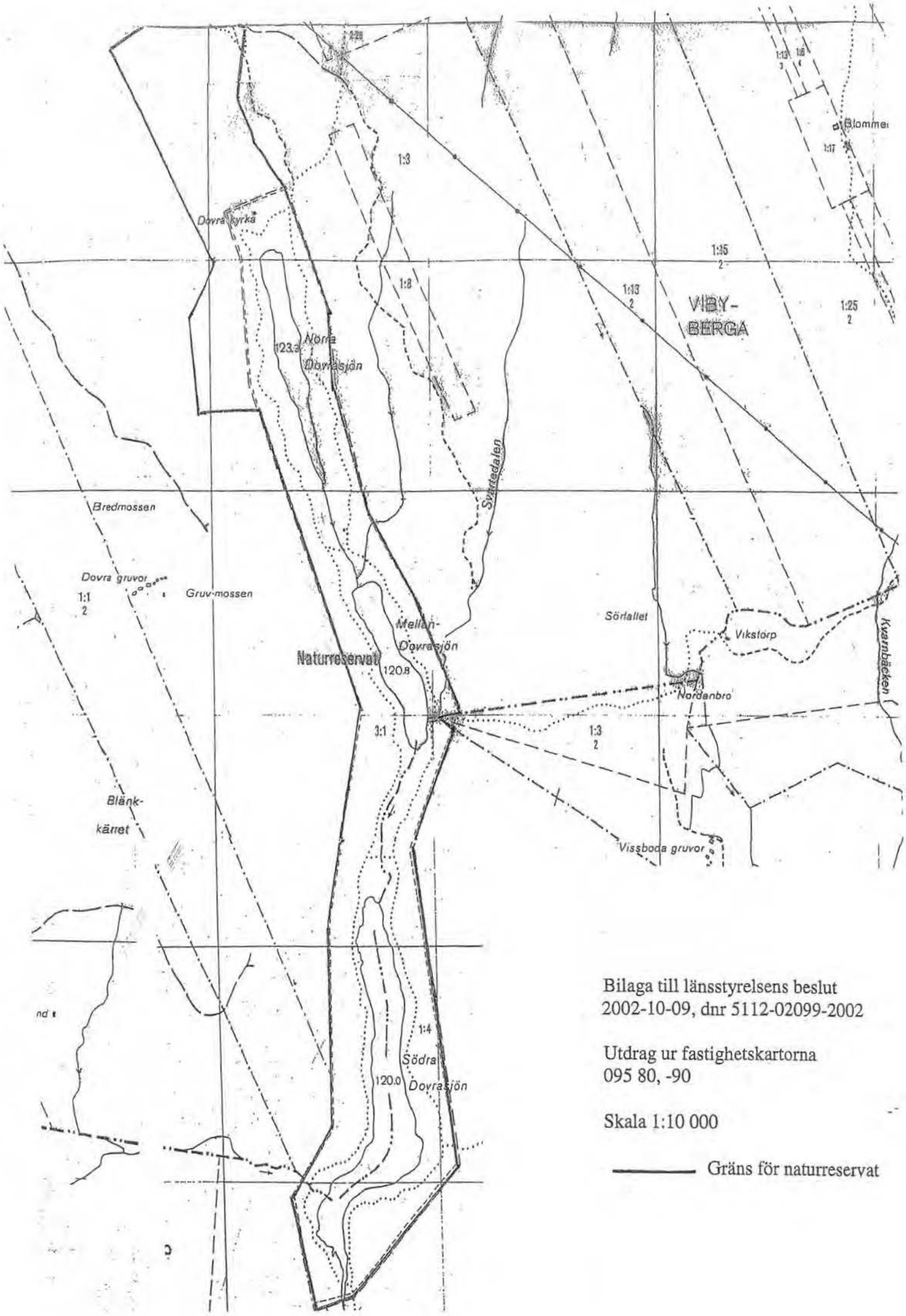

Bilaga till länsstyrelsens beslut
2002-10-09, dnr 5112-02099-2002

Utdrag ur fastighetskartorna
095 80, -90

Skala 1:10 000

——— Gräns för naturreservat

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09 Dnr: 5112-02099-2002

2002-02-13

NATURRESERVATET DOVRASJÖDALEN

Skötselplan

1. Allmän målsättning
2. Disposition och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Finansiering av förvaltningen
7. Skötselplanekarta

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09

Dnr: 5112-02099-2002

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Syftet med reservatet är att bevara ett välfrekventerat område med vildmarksartad sprickdalsnatur och med rik biologisk mångfald. Reservatet skall ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta intervaller. Syftet är ävenledes att utan att negativt påverka naturvärdena ge allmänheten möjlighet att uppleva området.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark och vegetationsvård

Området skall i huvudsak ges fri utveckling. Viss lokal styrning av skogstillståndet skall kunna ske där behov uppkommer t ex för att bevara hasselbestånd, förbättra utsiktsmöjligheter eller gynna överlevnad av gamla tallar när skogsbrand inte längre tränger undan uppkommande granar. Styrning skall i första hand ske genom ringbarkning.

Underhåll av stigslingor och eldplatser skall bedrivas. Förvaltaren får nyttja inom reservatet producerad ved för att förse rastplatserna med ved

2.2 Faunavård och jakt

Jakt skall ske i enlighet med avtal om jakträttsupplåtelse

2.3 Fiskevård och Fiske

Sjöarna ingår i ett långsiktigt kalkningsprojekt. För länge sedan skedde inplantering av ädelfisk i den norra sjön. Fiske med spöredskap får ske efter lösande av fiskekort så länge förvaltaren så önskar.

2.4 Fornlämningar

Fornborgen skall skötas genom sådana röjningar alternativt avverkningar som erfordras för fornvallarnas bestånd och för förståelsen av fornborgens plats i landskapet. Större ingrepp skall ske i samråd med länsantikvarien

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Stigslinga

Ett stigsystem finns iordningställd i enlighet med bifogad skötselplanekarta. Stigarna är försedda med spänger och broar. Stigslingan skall hållas markerad med orange färgmarkeringar på träd i stigriktningen.

Alternativt kan stigsystemet utökas med en stig genom den nya delen av reservatet. Detta skulle medföra en god överblick över fornborgen från andra sidan dalen och samtidigt förlänga den befintliga rundslingan.

3.2 Rastplats med eldring samt vindskydd

Rastplatser i form av stockring och eldstad skall finnas uppförd dels på berget öster om Norra sjön dels vid stranden av Mellansjön. Vid Mellansjöns norra ände ligger ett vindskydd med eldstad.

3.3 Parkeringsplats

Parkeringsplats vid Tystinge 1 km norr om reservatet skall behållas i befintligt skick

3.4 **Informationstavlor, hänvisningsskyltar och reservatmarkeringar**

Upplysningstavlor, stighänvisningsskylt och reservatmarkeringar skall uppsättas enligt markeringar på bifogad skötselplanekarta.

3.5 **Vägvisning**

Vägvisning skall ske från allmän väg i Östansjö till P-platsen

4. TILLSYN

Förvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. UPPFÖLJNING

För att följa upp den biologiska utvecklingen i reservatet skall ett lämpligt uppföljningsprogram utarbetas av länsstyrelsen. Tillståndet hos EU-habitaten (bl a tillgången till död ved i olika nedbrytnings-stadier och floran) skall särskilt följas upp.

6. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

6.1 **Skötselåtgärder**

Gränsmarkeringen bekostas av staten.

6.2 **Informationsmaterial**

Kostnader för ny folder och nya informationstavlor beräknas till c:a 20 000 kr.

Länsstyrelsen
Örebro län

6.3 Tillsyn

Årlig kostnad för underhåll av stigsystem, P-plats, renhållning och underhåll av rastplatser med installationer samt för vedförsörjning, kan ej anges eftersom den skötseln kommer att upphandlas.

Kostnaderna för underhåll av gränsmarkeringar och informationstavlor samt kompletterande målning och spångning av stigar kan ej heller anges eftersom den också kommer att upphandlas.

6.4 Uppföljning

Kostnaderna för uppföljningen blir beroende av den prioritering av uppföljningsobjekt som skall ske i Natura 2000-nätverket samt av tilldelade resurser inom ramen för miljöövervakningen.

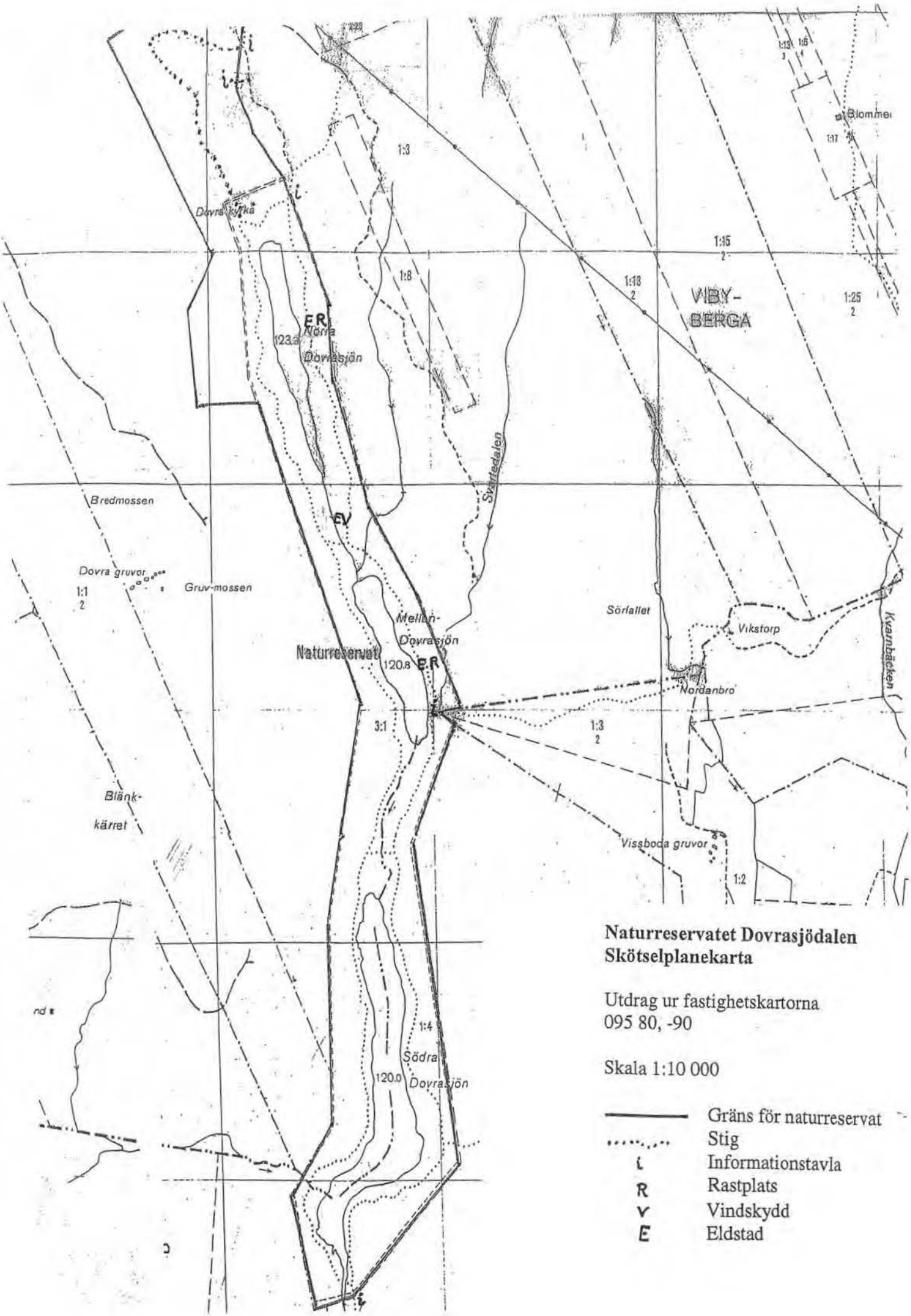

Naturreservatet Dovrasjödalen
Skötselplanekarta

Utdrag ur fastighetskartorna
095 80, -90

Skala 1:10 000

———	Gräns för naturreservat
·····	Stig
i	Informationstavla
R	Rastplats
V	Vindskydd
E	Eldstad

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2002-10-09

Dnr: 5112-02099-2002

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats